

Upadek komunizmu w Polsce

Communism Abolished in Poland

1980-1989

n.e. / AD

Wybory do sejmu kontraktowego w 1989 r.
Polish legislative election, 1989

Solidarność

Solidarność – pełna nazwa Niezależny, Samorządny Związek Zawodowy Solidarność. Na początku lat 80-tych był pierwszym niezależnym związkiem w kraju należącym do bloku sowieckiego. Wizyta Jana Pawła II w ojczyźnie w czerwcu rozpoczęła proces zmian politycznych, który zakończył się w 1989 roku. W sierpniu 1980 roku w gdańskiej Stoczni im. Lenina (dzisiaj Stocznia Gdańska) narodziła się Solidarność, szeroki, niekomunistyczny, działający bez przemocy ruch, do którego należało 10 milionów członków. Solidarność została zdławiona przy pomocy militarnej siły w grudniu 1981 roku. Po kilku latach bezskutecznych politycznych represji i nowej fali strajków, rząd zgodził się na legalizację Solidarności i rozpiął częściowo wolne wybory do parlamentu w czerwcu 1989. Mur berliński upadł pięć miesięcy później. Ruch Solidarności jest uważany za jedną z najważniejszych przyczyn upadku komunizmu.

Solidarity

Solidarity, officially Independent Self-Governing Trade Union “Solidarity”, in the early 1980s became the first independent labour union in a country belonging to the Soviet bloc. John Paul II visit to his homeland in June 1979 was a catalyst that set in motion a process that would not cease until 1989. Solidarity has begun by workers strike in the Lenin Shipyard (now Gdansk Shipyard) at August 1980 and gave rise to a broad non-violent, anti-communist movement with 10 million members. Solidarity, was forcibly suppressed by the Polish communist government in December 1981. After several years of inefficient political repression and new wave of strikes and labour unrest spread across Poland, the government agreed to legalize Solidarity and allow for a semi-free election in June 1989. The Berlin Wall came down five months later. The Solidarity movement is considered to have contributed greatly to the fall of communism.

Video (ENG):
youtube.com/
watch?v=peT9-vSg98

Lech Wałęsa
1943-

Lech Wałęsa was an electrician who received the Nobel Peace Prize and became the president of Poland. In 1980, during protests in the Lenin Shipyard in Gdansk Wałęsa climbed over the shipyard fence and joined the workers inside, who elected him head of a strike committee. He was a charismatic Solidarity leader. After the martial law was imposed Wałęsa was arrested. Upon his release from custody he continued his activism and was prominent in the establishment of the 1989 Round Table Agreement. From 1990 to 1995 he served as the president of Poland.

Lech Wałęsa
1943-

Lech Wałęsa był elektrykiem, który otrzymał pokojową nagrodę Nobla i został prezydentem Polski. W 1980 roku przeskoczył mur stoczni im. Lenina, gdzie trwał strajk stoczniowców, którzy wybrali go na przewodniczącego komitetu strajkowego. Wałęsa został charyzmatycznym liderem Solidarności. Po wprowadzeniu stanu wojennego został aresztowany. Po uwolnieniu kontynuował działalność prowadzącą do obrad Okrągłego Stołu. Od 1990 przez pięć lat był prezydentem Polski.

Stan wojenny w Polsce
13 grudnia 1981 – 22 lipca 1983

13 grudnia 1981 roku komunistyczna władza drastycznie ograniczyła swobody obywatelskie wprowadzając stan wojenny w celu stłumienia Solidarności. Tego dnia tysiące żołnierzy i wołów bojowych pojawiło się na ulicach polskich miast. Tysiące działaczy opozycji zostało uwięzionych bez postawienia zarzutu. W stanie wojennym zabito około 100 osób. Została wprowadzona godzina policyjna, zamknięto granice, władze czytały prywatne listy i podsłuchiwały rozmowy telefoniczne. Wszelkie niezależne organizacje zostały rozwiązane. Stan wojenny ogłosił i wprowadził w życie gen. Wojciech Jaruzelski. Nawet kilka lat po zakończeniu stanu wojennego nie ustały restrykcje, które ograniczały prawa osobiste i rujnowały gospodarkę kraju.

Martial law in Poland
13 grudnia 1981 – 22 lipca 1983

On December 13, 1981 the communist government drastically restricted normal life by introducing martial law in attempt to crush Solidarity. In the morning, thousands of soldiers in military vehicles appeared on the streets of every major city. Thousands of opposition activists were jailed without charge and as many as 100 killed. A curfew was imposed, the national borders sealed, airports closed, and road access to main cities restricted. Telephone lines were disconnected, mail subject to renewed postal censorship, all independent official organizations were criminalized. The martial law was declared and imposed by gen. Wojciech Jaruzelski who presented its plans to the government of the Soviet Union before declaration in March 1981. Even after martial law was lifted, a number of restrictions remained in place for several years that drastically reduced the civil liberties and Polish economy.

Video (PL):
youtube.com/
watch?v=35T828p00

